

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่นในทัศนะของ
คนพิการ : กรณีศึกษาชมรมผู้พิการตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดวิธีการดำเนินการวิจัย
ในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ กลุ่มคนผู้พิการในพื้นที่ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง
จังหวัดตราด ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมีนาคม 2556 จำนวน 115 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัย
ที่มีผลต่อกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่นในทัศนะของคนพิการ : กรณีศึกษาชมรมผู้พิการ
ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคนพิการอาศัยในเขตพื้นที่ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้งชมรมผู้พิการตำบลสะตอในทัศนะของคนพิการ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของชมรมผู้พิการตำบลสะตอในทัศนะคนพิการ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่น

ในทัศนะของคนพิการ ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา (ผศ.ดร. ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์) ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตาม โครงสร้างเนื้อหาความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มประชากร

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย

ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคนที่อาศัยเขตพื้นที่ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้งชมรมผู้พิการตำบลสะตอในทัศนะของคนพิการ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของชมรมผู้พิการตำบลสะตอในทัศนะคนพิการ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการก่อรูปประชาสังคมท้องถิ่น

ในทัศนะของคนพิการ ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) ดังนี้ การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 115 คิดเป็น 100%

การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้พิการจากการประชุมประจำเดือนของชมรมผู้พิการ ตำบลสะตอ ทุกวันที่ 16 ของเดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) กำหนดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง
2. การวิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสัมภาษณ์จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ซึ่งค่าทางสถิติมีค่า 0 - 1.0 ค่าที่ได้ต้องเกิน .7 จากผลการวิเคราะห์ได้ค่า $\alpha = .895$

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมีผลมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมีผลด้วยมาก
3	หมายถึง	ระดับมีผลปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับมีผลน้อย
1	หมายถึง	ระดับมีผลน้อยที่สุด

ในการตีความช่วงเท่าจะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	4.20 – 5.00	แสดงว่ามีผลมากที่สุด
คะแนนระหว่าง	3.40 – 4.19	แสดงว่ามีผลมาก
คะแนนระหว่าง	2.60 – 3.39	แสดงว่ามีผลปานกลาง
คะแนนระหว่าง	1.80 – 2.59	แสดงว่ามีผลน้อย
คะแนนระหว่าง	1.00 – 1.79	แสดงว่ามีผลน้อยที่สุด

การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามในการวิจัยเชิงสำรวจ มาวิเคราะห์ และสรุปแล้วทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการเข้าไปประชุมร่วมกับชมรมผู้พิการตำบลสะตอในวันที่ 16 ของเดือน วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์มีรูปแบบต่างๆ คือ

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - Dept Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key - Informants) ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อให้ได้รายละเอียดในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพคนพิการกับการสร้างประชาสังคม

ในท้องถิ่น เช่น การก่อตั้งองค์กรนอกรัฐ หรือเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างประชาสังคมของคนพิการ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) บางครั้งเรียกกันว่า การสังเกตภาคสนาม (Field Observation) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักวิจัยหรือผู้สังเกตการณ์เข้าไปร่วมกิจกรรม หรือเข้าไปใช้ชีวิตร่วมในกลุ่มที่ศึกษา ผู้วิจัยอาจแสดงตน เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่แสดงตัวก็ได้ ผู้วิจัยไม่เพียงแต่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น หากจะเข้าร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรที่ตนศึกษา นักวิจัยจะเข้าไปร่วมในกลุ่มที่ตนศึกษามาน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจะต้องเข้าไปด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรจะไปใกล้ชิดผู้สังเกตมากเกินไป หรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือสมาชิกในกลุ่มไม่ว่าทางใด

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย กระบวนการ 3 ชั้น ได้แก่ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก นอกเหนือไปจากการเฝ้าดูแล้ว ผู้วิจัยสามารถที่จะซักถามบางสิ่งบางอย่างไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหมายหรือสัญลักษณ์ การซักถามถือว่าการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ หลังจากนั้นจึงทำการจดบันทึกข้อมูล

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมจะเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่นๆ โดยใช้ในกระบวนการสังเกต เช่น การเข้าร่วมประชุมในการประชุมประจำเดือนของชมรมผู้พิการตำบลสะตอ การเข้าร่วมประชุมการสัมมนาที่ทางชมรมผู้พิการตำบลสะตอ ได้จัดทำขึ้นการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของชมรมผู้พิการตำบลสะตอ เป็นต้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิ้นิจ (IOC) เป็นรายชื่อ
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 169)